

حضرت زهرا علیها السلام مادر فضیلت ها

عباس اسماعیلی یزدی

انتشارات دلیل ما

طراح و مدیر هنری: محمد اهوز

چاپ سوم ناشر (چاپ ششم کتاب): زمستان ۱۴۰۱

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

چاپ: عمران

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۹۷ - ۷۳۶ - ۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (+۹۸۲۵)

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳
ارتباط با ما: Info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین)

۱۳۰۶

مراکز پخش .

قم . خیابان معلم . مجتمع ناشران . طبقه همکف . واحد ۹ | تلفن: ۳۷۷۴۴۹۸۸ و ۳۷۷۳۳۴۱۳
قم . خیابان صفائیه . روبروی کوچه ۳۸ . پلاک ۷۵۹ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱
تهران . خیابان انقلاب . خیابان فخررازی . نیش بن بست ری . پلاک ۶۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱
مشهد . چهارراه شهداء . ضلع شمالی باغ نادری . کوچه شهید خوراکیان . مجتمع گنجینه کتاب . طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت علیهم السلام
۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری
با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

سرشناسه
عنوان و پدیدآور
شخصیات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
پادداشت
پادداشت
پادداشت
عنوان دیگر
موضوع
رده بندی کنگره
شماره رده دبیری
شماره کتابشناس ملی

اسماعیلی یزدی، عباس - ۱۳۳۲ -
حضرت زهرا علیها السلام مادر فضیلت ها: مروری بر زندگانی، فضایل و شهادت آن حضرت - عباس اسماعیلی یزدی
قم: دلیل ما، ۱۳۹۰
۳۹۲ص.
ISBN: 978 - 964 - 397 - 736 - 8
این کتاب در سال ۱۳۸۵ با عنوان "ماد فضیلت ها" زندگانی، فضایل و شهادت حضرت زهرا علیها السلام توسط انتشارات مسجد مقدس خرمکوه به چاپ رسیده است.
چاپ قلمی: انتشارات مسجد مقدس خرمکوه، ۱۳۸۵.
کتابنامه نه صورت زیر نویس.
ماد فضیلت ها: زندگانی، فضایل، شهادت حضرت زهرا علیها السلام
عاطفه رهازاده، ۹۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق.
۱۳۹۰ م ۲ ۴۸۵ لیب - ۲۰ - BP ۲۷ - ۲۰
۲۸۷ - ۹۷۳
۲۴۱۹۴۵۹

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۱

(بخش اوّل)

۱۹	.....	میلاد
۱۹	.....	زادروز
۲۲	.....	وراثت
۲۳	.....	حضرت خدیجه علیها السلام
۳۰	.....	جریان خلقت
۳۸	.....	مونس ماهر
۴۰	.....	چگونگی ولادت
۴۴	.....	نامگذاری

(بخش دوّم)

۶۷	.....	ازدواج و سیمای فاطمه علیها السلام در خانه
۶۷	.....	خواستگاران
۷۰	.....	خواستگاری حضرت علی علیه السلام
۷۲	.....	همتایی و هم‌شانی
۷۴	.....	مهر و هزینۀ عروسی
۸۰	.....	مراسم عروسی
۸۷	.....	در خانه امامت
۸۹	.....	نسل سرفراز
۹۶	.....	ساده زیستی
۱۰۲	.....	تقسیم کار

(بخش سوّم)

- فضایل، کمالات و ویژگی‌های اخلاقی ۱۰۷
- سیمای فاطمه علیها السلام در قرآن ۱۱۱
- دوستی حضرت فاطمه علیها السلام ۱۴۲
- حضرت فاطمه علیها السلام در آئینه رسالت ۱۴۷
- برترین بانوی گیتی ۱۵۱
- اتحاد وجودی ۱۵۵
- عصمت کُبرا ۱۶۲
- مُصحف فاطمه علیها السلام ۱۶۸
- دانش گسترده ۱۷۱
- زهد حضرت زهرا علیها السلام ۱۷۴
- شکیبایی و استقامت ۱۸۰
- عبادت و بندگی ۱۸۳
- فاطمه علیها السلام و پوشش بانوان ۱۸۵
- مائده آسمانی ۱۹۰
- شکوه فاطمه علیها السلام در روز رستاخیز ۱۹۴
- حضرت فاطمه علیها السلام و شفاعت ۱۹۷
- پیشتاز بهشتیان ۲۰۱

(بخش چهارم)

- رنج‌ها و رویدادهای ناگوار ۲۰۵
- جانشینی حضرت علی علیه السلام ۲۰۵
- انکار ولایت و امامت ۲۱۰
- عوامل خانه نشینی حضرت علی علیه السلام ۲۱۳
- ۱- نو پا بودن اسلام ۲۱۳
- ۲- کمبود یاران ۲۱۳
- ۳- کینه‌ها و حسدها ۲۱۷

۲۲۵	..... فدک
۲۳۰	..... فدک بعد از پیامبر
۲۴۹	..... خطبه جاودانه
۲۶۵	..... فدک در عصر خلفا
۲۶۷	..... لحظات غم‌انگیز
۲۶۸	..... هجوم به خانه وحی

(بخش پنجم)

۲۹۹	..... در آستانه شهادت
۳۰۰	..... باران اشک و آه
۳۱۱	..... اذانی ناتمام
۳۱۳	..... در بستر بیماری
۳۱۴	..... عیادت ام سلمه
۳۱۶	..... عیادت زنان مهاجر و انصار
۳۲۰	..... عیادت خلفا
۳۲۵	..... پیام عباس عموی پیامبر ﷺ
۳۲۷	..... وصیت‌ها
۳۳۵	..... واپسین لحظات
۳۴۳	..... شبی غم‌بار
۳۴۹	..... مراسم نماز و خاک‌سپاری
۳۶۱	..... قبری ناشناخته
۳۶۷	..... امیر مؤمنان علیه السلام در سوگ فاطمه علیها السلام
۳۷۴	..... تاریخ شهادت
۳۷۶	..... یاد حضرت فاطمه علیها السلام
۳۸۴	..... توسل

پیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس بی پایان بر آفریدگار جهانیان؛ درود فراوان بر خاتم پیام آوران و پیشوایان معصوم انس و جان، خصوصاً بر مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف منجی انسان‌ها؛ و سلام جاودانه بر بانوی بانوان فاطمه زهرا علیها السلام.

دلباختگان لقای حقیقت و شیفتگان کشف واقعیت و سالکان وادی ایمن بر این باورند که اوج گرفتن به آسمان رفیع شرف و بزرگواری و دستیابی به قله‌های مرتفع کرامت‌های انسانی جز در پرتو نمونه آرمانی پیاده شده‌ای که دارای رفتار، گفتار و اندیشه‌ای صد در صد منطبق با ارزش‌ها باشد امکان‌پذیر نخواهد بود.

بی‌شک رسیدن به کمال واقعی مستلزم ترمیم هدفی است متناسب با استعدادهای ذاتی انسان و معرفی‌الگویی شایسته که مظهر انسانیت انسان باشد، و لذا ارائه‌الگو از ضروری‌ترین برنامه‌های مکتب فرهنگی و تربیتی اسلام است. امروزه تأثیر الگو و نقش حیرت‌آور آن در جهت دادن به اندیشه، رفتار و گفتار انسان‌ها بر هیچ‌کس پوشیده نیست و همین اثرگذاری شگفت‌انگیز است که سیاست‌بازان و دنیاخواهان فضیلت ستیز را - که در راستای سیراب کردن عطش حیوانی پایان‌ناپذیر خویش از هیچ جنایتی فروگذار نیستند با تبلیغات سهمگین - به الگو سازی و ارائه نمونه‌های جذاب و فریبنده؛ خصوصاً برای جوانان و خیل عظیم بانوان و امی دارد و از این راه گروه‌گروه از شهروندان ناآگاه را از صراط مستقیم باز داشته و به کام هوس‌های نامشروع و شیطانی سوق می‌دهد. نیاز بیش از حد انسان‌های فضیلت‌خواه و ولایت‌پیشگان امت اسلامی

به آگاهی از ابعاد گوناگون برجسته‌ترین الگوهای انسانی از یک سو و جریانات خطرناک و تأسف باری که امروزه در پهنه گیتی شاهد آن هستیم از سوی دیگر ایجاب می‌کند که محققان، اندیشمندان، صاحبان قلم و همه کسانی که از چشمه زلال این نمونه‌های بی‌بدیل فضیلت و بزرگواری توشه برداشته‌اند به پا خاسته، سرمایه‌ها و استعداد‌های خویش را در اختیار جوامع انسانی قرار داده، به گوشه‌ای از این نیاز حیاتی پاسخ مثبت دهند.

آشنایی با کمالات، امتیازات و ویژگی‌های این چهره‌های تابناک انسانیت در حقیقت، آگاهی از جایگاه رفیع انسان در نگرش اسلام است، همچنان‌که شناخت ویژگی‌های شگفت‌آفرین، کمالات بی‌نظیر و ابعاد حیرت‌انگیز انسانی، فرهنگی، اخلاقی، فردی و اجتماعی برجسته‌ترین و برترین الگوی بی‌همتای بانوان جهان - از آغاز تا پایان - در واقع، ساخت منزلت ارزشمند و مقام بلند زن در فرهنگ اسلامی است.

سخن از زندگی شرافتمندانه، آیین صحیح همسراری و جایگاه حقیقی زن بدون توجه به زندگی مام فضیلت‌ها فاطمه زهرا علیها السلام حرکتی ناتمام و تلاشی بی‌ثمر است.

برای پاسداری از هویت، کرامت، حرمت، شرافت و حقوق بانوان راهی جز ورق زدن کتاب شخصیت شکوهمند بانوی بانوان دخت سرفراز خاتم پیام‌آوران صدیقه طاهره علیها السلام نخواهد بود.

حضرت فاطمه علیها السلام دریای ژرف حقیقت، مظهر بی‌بدیل جامعیت، کتاب جاودانه کمال و فضیلت، سینه سینای اسرار قرآن و عترت، تجلیگاه عرش، نشان دانش و حکمت، نمونه کامل انسانیت، نماد حیا و عفت، و الگوی همیشه جاوید بانوان عالم خلقت است.

او شخصیتی بی‌همتا است که کران تا کران وجود مبارکش لبریز از ایمان و یقین

و اقیانوس قلب نازنینش سرشار از نور، بینش، حکمت و معرفت است.

انسان هر اندازه در آسمان کمال و معنویت بیشتر اوج می‌گیرد و هر قدر در دریای معرفت با حقایق جهان هستی بهتر و عمیق‌تر آشنا می‌شود، جلالت، شکوه و عظمت زهرای بتول برای او آشکارتر می‌گردد. اما آنچه از فضایل، کمالات و شخصیت والای دخت گرانمایه خاتم پیامبران تا کنون شناخته و یا گفته شده، تنها قطره‌ای از دریا و نمی از یم بی‌کرانه اوست.

با این همه بسیار شگفت‌آور است که امروز پس از گذشت قرن‌ها از طلوع آن خورشید تابناک و مبارک - در حالی که تشنه کامان زلال حقیقت، جرعه‌نوشان چشمه فضیلت، فرهیختگان عالم معرفت و فرزندگان طریق معنویت در برابر آن همه شکوه و عظمت و کمال و فضیلت واله و حیرانند - حسودان کینه‌توز و کج‌اندیشان دین فروش به پیروی از پیشینیان حقیقت ستیز و بد طینت خود، شخصیت والای آن عصمت کبری، شفیه محشر را مورد حملات ناجوانمردانه و تبلیغات خباثت‌بار خویش قرار داده، برای منحرف ساختن افراد ضعیف و ناآگاه از صراط مستقیم و خاموش نمودن نور حقیقت از هیچ کوششی دریغ نمی‌ورزند! گرچه روایاتی که از طریق اهل سنت در فضایل آن بانوی سرافراز وارد شده، کمتر از احادیث شیعی نیست، لیکن در خلال مطالبی هم که در پوشش نقل فضیلت وارد شده، نکاتی به چشم می‌خورد که از نیات شوم برخی حسودان کینه‌توز خبر می‌دهد!

راستی این همه خباثت و دشمنی از چیست؟ و سرچشمه این عداوت‌ها و

کینه‌توزی‌ها در کجاست؟

آن شقاوت پیشگان تیره دل که قادر نبودند ساحت ملکوتی و مطهر پرچمدار فضیلت‌ها، پیشوای موحدان، مظلوم مظلومان، حضرت امیر مؤمنان علی صلوات الله علیه را به طور صریح و بی‌واسطه مورد هجوم تهمت‌های ناروا

قرار دهند، آتش‌کینه و حسادت خود را با پاسخ مثبت به درخواست طاغیان و ستمگران زمان از طریق جعل روایات کذب و دروغ‌پردازی‌های ناروا علیه آن بانوی یگانه شعله‌ور ساخته، در صدد انتقام از وی برآمدند، به این پندار که از این راه به نیت شوم خود دست می‌یابند، غافل از اینکه خورشید حقیقت برای همیشه پشت ابرهای تیره پنهان نمانده، و نور خدا هرگز خاموش نخواهد شد، و اینان خود را رسوا می‌کنند و البته هیچ‌گاه به هدف پلید و ناروای خویش نائل نخواهند شد.

در عین حال باید اعتراف کرد که متأسفانه اذهان بسیاری از کسانی که از معرفت شایسته برخوردار نیستند مورد اصابت ترکش‌های زهرآگین این حملات نامیمون قرار گرفته، و شخصیت اقدس آن بضعة رسول در هاله‌ای از ابهام پنهان گشته و منزلت بلند آن بانوی بزرگوار آن چنان که باید و شاید برای همگان روشن و شناخته نشده است.

ایسنگ ای وجدان‌های بیدار! ای مدعیان اسلام! ای دوست‌داران رسول الله ﷺ! و شما ای جوانان که هنوز ندای فطرت و فروغ اندیشه و انصاف از دل‌ها و سینه‌هایتان خاموش نگشته! آیا سزاوار نیست تا لحظه‌ای به فرمان وجدان خویش پاسخ مثبت داده و اندیشه خدادادی را به کار گرفته، در صدد جستجوی حقایق و کشف واقعیات برآییم و منصفانه به گوشه‌ای از ستم‌هایی که پیشینیان ما بر آن بانوی مظلومه روا داشته‌اند اعتراف کنیم؟ به هوش باشیم که پیروی از تعصبات جاهلی پدرانمان را بر تبعیت از حق و حقیقت برنگزینیم و سعادت ابدی را به خسران و حسرت سرمدی مبدل سازیم!

پس از انتشار کتاب «سحاب رحمت» پیوسته دوستان اصرار می‌ورزیدند تا با تهیه رساله‌ای در زمینه زندگانی دخت گرانمایه نبی مکرم اسلام ﷺ گوشه‌ای از ابعاد زندگانی و فضایل و کمالات آن بانوی سرافراز را به رشته تحریر درآورم،

لیکن حقیر خود را فاقد بضاعت در خور این کار شایسته می‌دیده و می‌بینم. تا آنکه پس از توسلات فراوان سرانجام خداوند متعال به لطف و کرم خویش این توفیق را به این بی‌بضاعت عطا فرمود تا نمی از این اقیانوس بی‌کران را توشه راه خود قرار دهم، که گفته‌اند: آب دریا را اگر نتوان کشید، هم به قدر تشنگی باید چشید.

اینک کتاب حاضر با نام «حضرت زهرا علیها السلام مادر فضیلت‌ها»^(۱) در اختیار علاقه‌مندان و دوستان اهل بیت عصمت علیهم السلام قرار می‌گیرد. امید است همگان در پرتو توجهات پروردگار متعال و فرج بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن العسکری عجل الله تعالی فرجه الشریف از عنایات بی‌دریغ آن بانوی گرانمایه بهره‌مند گردند.

عید سعید غدیر ۱۴۲۶

عباس اسماعیلی

www.ketab.ir